

PUBLISKS DEKRĚTS

Čehijas Metroloģijas institūts (turpmāk “ČMI”) kā iestāde ar materiālo un teritoriālo jurisdikciju jautājumā par metroloģisko un tehnisko prasību noteikšanu reglamentētiem mērinstrumentiem un par reglamentēto mērinstrumentu tipa apstiprināšanai, verificēšanai un testēšanai izmantojamām testēšanas metodēm saskaņā ar grozītā Likuma Nr. 505/1990 par metroloģiju (turpmāk “Metroloģijas likums”) 14. panta 1. punktu un saskaņā ar Likuma Nr. 500/2004, Administratīvā procesa kodeksa (turpmāk “APK”), 172. un turpmāko pantu noteikumiem, 2024. gada 1. jūlijā ir uzsācis ex officio tiesvedību saskaņā ar APK 46. pantu un, pamatojoties uz apliecinātiem dokumentiem, izdod šādu dekrētu.

I.

VISPĀRĪGO NOTEIKUMU PROJEKTS

Nr.: 0111-OOP-C101-26,

ar ko paredz metroloģiskās un tehniskās prasības reglamentētiem mērinstrumentiem, tostarp reglamentēto mērinstrumentu tipa apstiprināšanai, verificēšanai un testēšanai izmantojamās testēšanas metodes:

“daudzdimensiju mērinstrumenti”

1 Definīcijas

Šajā vispārīgajos noteikumos izmanto terminus un definīcijas atbilstīgi VIM un VIML¹, kā arī šādas definīcijas:

1.1

daudzdimensiju mērinstrumenti:

mērinstrumenti, ko izmanto, lai noteiktu mazākā taisnstūra paralēlskaldņa, kas aptver mērāmo objektu, ārējos izmērus (garumu, augstumu un platumu), turpmāk tekstā “mērinstrumenti”;

1.1.1

automātiskie mērinstrumenti:

mērinstrumenti, kas veic mērījumus bez operatora iejaukšanās;

1.1.2

pusautomātiskie mērinstrumenti:

¹ “TNI 01 0115 Starptautiskā metroloģijas vārdnīca — pamatjēdzieni un vispārīgie jēdzieni un saistītie termini” (VIM) un “Starptautiskā reglamentētās metroloģijas terminu vārdnīca” (VIML) ir daļa no tehnisko terminu saskaņotā saraksta “Metroloģijas terminoloģija”, kas ir publiski pieejams tīmekļa vietnē www.unmz.cz.

mērinstrumenti, kuriem mērījumu veikšanai nepieciešama operatora iejaukšanās, bet kuri automātiski nosaka mērījumu rezultātus;

1.1.3

daudzintervālu mērinstrumenti:

mērinstrumenti ar vienu mērīšanas diapazonu katrai asij, kas sadalīts apakšdiapazonos ar dažādiem skalas intervāliem, kur attiecīgais mērīšanas diapazons tiek noteikts automātiski, atkarībā no mērāmās dimensijas.

2 Metroloģiskās prasības

Mērinstrumentiem ir piemērojamas metroloģiskās prasības, kas noteiktas īpašos tiesību aktos², jo īpaši:

2.1 Maksimālā pieļaujamā kļūda (MPE)

Maksimālā pieļaujamā kļūda ir $\pm 1,0d$.

Turpmākās verifikācijas laikā mērinstrumentiem tiek piemērotas metroloģiskās prasības, kas bija noteicošas to laišanai tirgū.

3 Tehniskās prasības

Mērinstrumentiem ir piemērojamas tehniskās prasības, kas noteiktas īpašos tiesību aktos².

Veicot turpmāku verifikāciju, mērinstrumentiem tiek piemērotas tehniskās prasības, kas bija noteicošas to laišanai tirgū.

4 Mērinstrumentu marķēšana

Mērinstrumentu marķēšanai ir piemērojamas prasības, kas noteiktas īpašos tiesību aktos².

Veicot turpmāku verifikāciju, mērinstrumentu marķēšanai tiek piemērotas prasības, kas bija noteicošas to laišanai tirgū.

5 Mērinstrumentu tipa apstiprināšana

Mērinstrumentus laiž tirgū ar atbilstības novērtējumu, kas veikts saskaņā ar īpašiem tiesību aktiem². Noteikumi par tipa apstiprināšanu saskaņā ar Likuma Nr. 505/1990 par metroloģiju 24.b pantu netiek piemēroti.

6 Sākotnējā verifikācija

Mērinstrumentus laiž tirgū ar atbilstības novērtējumu, kas veikts saskaņā ar īpašiem tiesību aktiem². Noteikumi par sākotnējo verifikāciju saskaņā ar Likuma Nr. 505/1990 par metroloģiju 24.b pantu netiek piemēroti.

7 Turpmākā verifikācija

Verifikācijas laikā tiek veiktas šādas darbības un testi:

- a) vizuālā apskate;

² Valdības Noteikumi Nr. 120/2016, ar kuriem nosaka tehniskās prasības mērinstrumentiem, (turpmāk "valdības noteikumi"), un ar tiem Čehijas tiesiskajā regulējumā ievieš Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/32/ES (2014. gada 26. februāris) par mērinstrumentiem (MD).

b) precizitātes tests.

7.1 Vizuālā apskate

Vizuālās apskates laikā nosaka, vai:

- verifikācijai iesniegtais mērinstrumenta atbilst apstiprinātajam tipam;
- mērinstrumentam nav mehānisku bojājumu;
- mērinstrumentam ir attiecīgais marķējums;
- mērīšanas laukums, ja tas nav mērinstrumenta daļa (piemēram, ja tas ir marķēts uz grīdas vai citas virsmas), ir skaidri marķēts pa visu tā perimetru.

Nevienam mērinstrumentam, kas neiztur vizuālo apskati vai neatbilst prasībai par mērīšanas laukuma noteikšanu, testēšanu neturpina.

7.2 Testa objekti

Testam jāizmanto piemēroti testa objekti dažādos izmēros un ar stabilām dimensijām. Testa objekti jābūt necaurspīdīgiem, cietiem, ar līdzenām sienām un skaidri definētām taisnām malām. Testa objekti var būt taisnstūra paralēlskaldņi, kuru izmēri noteikti ar palielinātu nenoteiktību (95 % pārklājuma intervāls), kas nepārsniedz 1/3 MPE. Šo objektu izmēriem uz katras ass ir jābūt vērtību diapazonā, ko ierobežo minimālie un maksimālie izmēri, kurus ar mērinstrumentu var izmērīt. Visām blakus esošajām sienām un malām ir jābūt perpendikulārām vienai pret otru.

Testa objektu nominālajiem izmēriem jābūt $N \times d$, kur N ir naturāls skaitlis un d ir skalas intervāla vērtība. Pieļaujama pielaipe, ņemot vērā mērījuma paplašināto nenoteiktību, attiecībā uz vērtību $N \times d$ ir $\pm 1/3d$.

Mērinstrumenti var būt aprīkoti ar paplašinātu indikācijas ierīci vai režīmu, kas parāda mērījumu rezultātus ar skalas intervālu, kas vienāds ar vai mazāks par $1/5d$. Ja mērinstrumentam ir šī funkcija un šo funkciju izmanto verifikācijas laikā, testa objektu izmēri nav ierobežoti ar $N \times d$ vērtībām, ar nosacījumu, ka tās nosaka ar paplašināto nenoteiktību, kas nepārsniedz $1/5d$.

Vērtība N , kas piemērota dažādām vērtībām skalas intervālā ($1, 2, 5 \times 10^n$ m), ir $N = 10, 20$ utt.

7.3 Precizitātes tests

Precizitātes testu nedrīkst veikt ārpus noteiktā ekspluatācijas temperatūras diapazona. Produkta kustības darba ātrums nedrīkst pārsniegt konkrētajam mērinstrumentam apstiprināto diapazonu.

Pirms testa veikšanas, ja mērīšanas laukumā nav testa objekta, mērinstrumentam jābūt nulles vērtība vai gatavība mērījumam.

Katrai asij (garums, platums, augstums) jāizmanto pieci izmēri, kas vienmērīgi izvietoti starp šīs ass minimālajiem un maksimālajiem izmēriem, un izmantotajos izmēros jāiekļauj attiecīgie minimālie un maksimālie izmēri vai tiem tuvas vērtības. Katram izmēram ir jāveic trīs mērījumi.

Katra izmēra un katra testa objekta mērījuma kļūdai jāatbilst MPE.

7.3.1 Mērījuma kļūdas noteikšana

Ja mērinstruments ir aprīkots ar paplašinātu indikatora ierīci vai režīmu, kas parāda mērījumu rezultātus ar skalas intervālu, kas ir vienāds ar vai mazāks par $1/5d$, un šī funkcija tiek izmantota verifikācijas laikā, mērījuma kļūda tiek noteikta no attiecības

$$\text{mērījuma kļūda} = \text{parādītā vērtība} - \text{testa objekta izmērs saskaņā ar kalibrēšanas lapu}$$

pretējā gadījumā to nosaka no attiecības

$$\text{mērījuma kļūda} = \text{parādītā vērtība} - \text{testa objekta nominālais izmērs}$$

8 Mērinstrumenta testēšana

Testējot mērinstrumentus saskaņā ar Metroloģijas likuma 11.a pantu pēc tādas personas pieprasījuma, kuru var skart nepareizs mērījums, jāievēro procedūra, kas izklāstīta 7. nodaļā, izņemot 7.1. panta pēdējo teikumu.

Precizitātes tests vienmēr tiek veikts, ja ir nodrošināta mērinstrumenta integritāte un tā metroloģiskās īpašības un ja šis tests ir tehniski iespējams.

Precizitātes testu veic, izmantojot apstrīdētā izmēra (mazāka un lielāka) tuvumā pieejamās vērtības, ja tās ir zināmas, pretējā gadījumā testu veic turpmākās verifikācijas ietvaros.

Mērinstrumenta testēšanas laikā maksimāli pieļaujamā kļūda ir divreiz lielāka par maksimāli pieļaujamo kļūdu, kas norādīta 2.1. pantā.

9 Paziņotie standarti

Lai reglamentētu mērinstrumentu metroloģiskās un tehniskās prasības, kā arī lai reglamentētu testēšanas metodes to tipa apstiprināšanai un verifikācijai saskaņā ar šiem vispārīgajiem noteikumiem, ČMI paziņo Čehijas Republikas tehniskos standartus, citus tehniskos standartus, starptautisko vai ārvalstu organizāciju tehniskos dokumentus vai citus tehniskos dokumentus, kas satur detalizētāk izstrādātas tehniskās prasības (turpmāk "paziņotie standarti"). To paziņoto standartu sarakstu, kuri saistīti ar attiecīgajiem noteikumiem, kā arī šos vispārīgos noteikumus ČMI publicē sabiedrībai pieejamā veidā (tīmekļa vietnē www.cmi.cz).

Atbilstība paziņotajiem standartiem vai to daļām tādā apjomā un ar tādiem nosacījumiem, kādi noteikti vispārīgajos noteikumos, ir uzskatāma par atbilstību minētajos noteikumos paredzētajām prasībām, uz kurām šie standarti vai to daļas attiecas.

Atbilstība paziņotajam standartam ir viens no veidiem, kā apliecināt atbilstību. Šīs prasības var izpildīt, arī izmantojot citu tehnisko risinājumu, kas nodrošina līdzvērtīgu vai augstāku likumīgo interešu aizsardzības līmeni.

II.

P A M A T O J U M S

Lai īstenotu Metroloģijas likuma 6. panta 2. punktu, 9. panta 1. un 9. punktu un 11.a panta 3. punktu, saskaņā ar Metroloģijas likuma 14. panta 1. punkta j) apakšpunktu ČMI izdod šos vispārīgos noteikumus, ar ko paredz metroloģiskās un tehniskās prasības reglamentētiem mērinstrumentiem un testus reglamentēto mērinstrumentu tipa apstiprināšanai, verificēšanai un testēšanai — "daudzdimensiju mērinstrumenti".

Grozītajā Dekrētā Nr. 345/2002, ar ko nosaka mērinstrumentus, kuriem obligāti veicama verificēšana, un mērinstrumentus, kuriem nepieciešams tipa apstiprinājums, šā tipa mērinstrumenti ir klasificēti pielikuma "Reglamentētu mērinstrumentu tipu saraksts" 1.2.2. punktā kā mērinstrumenti, kuriem jāveic tipa apstiprināšana un verificēšana.

Par šo tiesību aktu (vispārīgajiem noteikumiem) ir paziņots saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā.

III.

NORĀDĪJUMI

Saskaņā ar APK 172. panta 1. punktu apvienojumā ar APK 39. panta 1. punktu ČMI ir noteicis laika ierobežojumu piezīmju iesniegšanai — 30 dienas pēc projekta izvietšanas oficiālajos paziņojumu sniegšanas kanālos. Pēc šā termiņa iesniegtās piezīmes netiks izskatītas.

Ieinteresētās personas ar šo tiek aicinātas iesniegt piezīmes par šo vispārīgo noteikumu projektu. Atbilstoši APK 172. panta 4. punktam piezīmes jāiesniedz rakstveidā.

Saskaņā ar APK 174. panta 1. punktu apvienojumā ar APK 37. panta 1. punktu ir jābūt skaidram, kas iesniedz piezīmes, uz kuriem vispārīgajiem noteikumiem tās attiecas, kādā veidā vispārīgie noteikumi ir pretrunā ar tiesību aktiem vai kādā veidā tie nav precīzi, turklāt šīs piezīmes ir jāparaksta personai, kura tās iesniedz.

Šo vispārīgo noteikumu projekta apliecinātos dokumentus var aplūkot Čehijas Metroloģijas institūta Reglamentētās metroloģijas departamentā, Okružní 31, 638 00, Brno, iepriekš vienojoties par apmeklējuma laiku pa tālruni.

Šo vispārīgo noteikumu projektu paziņojumu sniegšanas kanālos izvieto uz 15 dienām.

Čehijas Metroloģijas institūta ģenerāldirektors